

Seat No. : _____

LG-113

April-2014

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Sanskrit

(EA : Swapanavasavdattam)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નપત્રમાં આપેલો ક્રમાંક જ ઉત્તરવહીમાં લખો.

Instruction : Write the same question number in answer book mentioned in the question paper.

1. (A) વાસવદત્તા-ન્યાસ પ્રસંગનું સમીક્ષાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 7
Give the critical evaluation of the episode of Vasavdatta's nyas (deposit of trust).

અથવા/OR

બ્રહ્મચારી પ્રસંગની નાટ્યાત્મક અગત્યતા ચર્ચો.

Discuss the dramatic importance of the episode of Brahmachari.

- (B) પ્રમધ્વનના દ્વિ-કેન્દ્રીય દૃશ્યનું મૂલ્યાંકન કરો. 7
Critically evaluate bi-focal scene of Pramadvan.

અથવા/OR

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો :

Write short note on any **two** of the following :

- (1) કન્દુકક્રીડા પ્રસંગ
- (2) કૌતુકમાલાગુંફન પ્રસંગ
- (3) પ્રવેશક – અઢ્ક-૪

2. (A) સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ના અંક-5નું સમીક્ષાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 7
A critical appreciation of fifth act of Swapanavasavdattam.

અથવા/OR

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો :

Write short note on any **two** of the following :

- (1) વિદૂષક
- (2) પ્રવેશક-અઢ્ક-૫
- (3) પદ્માવતી-શિરોવેદના

- (B) સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ નાટકને આધારે ભાસની નાટ્યશૈલીનું મૂલ્યાંકન કરો. 7
Evaluate Bhas's dramatic style according to Swapanavasavdattam drama.

અથવા/OR

नीचेनामांथी कोईपण भे उपर टूकनोंध लभो :

Write short note on any **two** of the following :

- (1) स्वप्नवासवदत्तम् – शीर्षक
स्वप्नवासवदत्तम् – The Tittle
- (2) स्वप्नवासवदत्तम् नाटकमां भासनी भौदिकता.
Bhas's originality in Swapanavasavdattam drama.
- (3) वासवदत्ता अने पद्मावतीना पात्रोनी तुलना करो.
Compare the characters of Vasavdatta and Padmavati.

3. नीचेनामांथी कोईपण चारना उत्तर आपो :

16

Answer any **four** of the following :

- (1) श्लोकनो अनुवाद करो :
Translate this verse :
कस्यार्थः कलशेन, को मृगयते वासो, यथानिश्चितं
दीक्षां पारितवान् किमिच्छति पुनर्देयं गुरोर्यद् भवेत् ।
आत्मानुग्रहमिच्छतीह नृपजा धर्माभिरामप्रिया
यद् यस्यास्ति समीप्सितं वदतु तत् कस्याद्य किं दीयताम् ॥
- (2) श्लोकनो अनुवाद करो :
Translate this verse :
अनाहारे तुल्यः प्रततरुदितक्षामवदनः
शरीरे संस्कारं नृपतिसमदुःखं परिवहन् ।
दिवा वा रात्रौ वा परिचरति यत्नैर्नरपतिं
नृपः प्राणान् सद्यस्त्यजति यदि तस्याप्युपरमः ॥
- (3) श्लोकनो अनुवाद करो :
Translate this verse :
दुःखं त्यक्तुं बद्धमूलोऽनुरागः
स्मृत्वा स्मृत्वा याति दुःखं नवत्वम् ।
यात्रा त्वेषा यद् विमुच्येह वाष्पं
प्राप्तानृण्या याति बुद्धिः प्रसादम् ॥
- (4) श्लोकनो अनुवाद करो :
Translate this verse :
रूपश्रिया समुदितां गुणतश्च युक्तां
लब्ध्वा प्रियां मम तु मन्द इवाद्य शोकः ।
पूर्वाभिघातसरुजोऽप्यनुभूतदुःखः
पद्मावतीमपि तथैव समर्थयामि ॥
- (5) भासनी महाभारत आधारित कृतिओ वर्णवो.
Explain Bhas's works based on Mahabharat.
- (6) उद्यननुं पात्रालेखन करो.
Characteristics of Udyan.

4. નીચેનામાંથી કોઈપણ છના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

Answer in brief any six of the following :

- (1) સ્વપ્નવાસવદત્તમ્માં શરૂઆતમાં કોની સ્તુતિ છે ?
Whose praise is there in the beginning of Swapanvasavdattam ?
- (2) વાસવદત્તાને આવન્તિકાવેશ કેમ દુષ્કર લાગે છે ?
Why does Vasavdatta experience the dressing of Avantika very difficult ?
- (3) વાસવદત્તા અવિધવાકરણ અને સપત્નીમર્દન વનસ્પતિ કેવી રીતે ગૂંથે છે ?
How does Vasavdatta Knit the grass of અવિધવાકરણ and સપત્નીમર્દન ?
- (4) ઉદયનને વાસવદત્તા અને પદ્માવતી પ્રત્યે કેવી લાગણી છે ?
How does Udayan feel for Vasavdatta and Padmavati ?
- (5) સસંદર્ભ સમજાવો.
Explain with reference to the context.
“ચક્રારપંક્તિરિવ ગચ્છતિ ભાગ્યપંક્તિ ।”
- (6) સસંદર્ભ સમજાવો.
Explain with reference to the context.
“અહો, અકરુણાઃ ખલ્વીશ્વરાઃ ।”
- (7) ભાસની રંગમંચક્ષમતા ટૂંકમાં વર્ણવો.
Explain Bhas's Stagability in short.
- (8) ભાસની કૃતિઓમાં મુખ્યત્વે કયા રસ હોય છે ?
Which emotions are there in Bhas's work ?

5. (A) નીચેની ખાલી જગ્યા યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને પૂરો :

7

Fill in the blanks with appropriate option :

- (1) ભાસે નાટકની શરૂઆતમાં _____ શબ્દ મૂક્યો છે.
Bhas used the word _____ in the beginning of drama.
(a) સ્થાપના
(b) પ્રસ્તાવના
(c) વિસ્તારણા
- (2) _____ દેશનો રાજા ઉદયન છે.
Udayan is the king of _____ kingdom.
(a) મગધ
(b) ગુજરાત
(c) વત્સ
- (3) યૌગન્ધરાયણનો _____ વેશ છે.
Yaugandharayan has _____ dressing.
(a) પારિવ્રાજક
(b) વિદ્યાર્થી
(c) ભિક્ષુક
- (4) પદ્માવતી _____ છે.
Padmavati is _____.
(a) વિદ્વાન
(b) ધર્મપ્રિયા
(c) સત્યપ્રિયા

- (5) स्वप्नदृश्य _____ માં ભજવાય છે.
Dream scene is performed in _____.
- (a) રાજ્યગૃહ
(b) નૃત્યશાલા
(c) સમુદ્રગૃહ
- (6) વિદૂષકનું બીજું નામ _____ છે.
Vidushaka's other name is _____.
- (a) આર્યવસન્તક
(b) સહદય
(c) વાર્તાકાર
- (7) ભાસની કુલ _____ કૃતિઓ છે.
Bhas's total work is _____.
- (a) 16
(b) 13
(c) 8

(B) નીચેના શબ્દોમાં જોડકાં જોડો :

7

Match the following columns :

(1) પદ્માવતી	(1) આવન્તિકા વેષ
(2) ઉદયનમંત્રી	(2) ટી. ગણપતિ શાસ્ત્રી
(3) વાસવદત્તા	(3) વિવાહ વિધિ
(4) ભાસનાટકચક્ર	(4) દર્શકસ્ય ભગિની
(5) કન્દુકક્રીડા	(5) રુમ્ળવાન્
(6) કૌતુકમાલાગુંફન	(6) વિદૂષક
(7) ઓપરતા, અપરાસંનિહિતા	(7) માધવીલતામણ્ડપસ્ય પાર્શ્વત: